

tier var enige om en bestemt Form for Loven, hvor Landbrugsorganisationerne var spurgt, men ikke havde svaret, turde man fra en vis Side ikke tage Standpunkt til Lovforslaget, før man havde hørt fra Landbrugsorganisationerne. Vi har jo Gang paa Gang hørt Husmandsorganisationerne, men Ministeren har ikke rettet sig efter deres Henstillinger.

Maa jeg sige til det ærede Medlem Hr. Refshauge, der kom ind paa igen at tale om Slægtsforholdene, om Krigsretten, som de havde levet under nede i Sønderjylland, at vi er jo ikke helt fremmede for den Kamp, Sønderjyderne har ført, vi har fulgt dem med Interesse og beundret den sejge Udholdenhed, de har vist i deres Kamp; men vi er heller ikke blinde for, hvad jeg udtalte i Gaar, at netop de, der solgte disse Rentegaarde til de fremmede, ikke var dem, som Sønderjyderne i ganske særlig Grad elskede, og jeg indser ikke, hvorfor vi med Henblik paa dem skal bryde et Princip i vor Lovgivning, som vi ellers har herhjemme. Slægtsforholdet til Jorden kan jeg i Almindelighed ikke anerkende som noget værdifuldt, fordi det, hvis det skulde gøres gældende i sine yderste Konsekvenser, vilde være ensbetydende med, at den Slægt, der nu har Jorden, altid skulde bevare Ejendomsretten til den, og andre saaledes ikke kan komme til. Derfor skulde man tale sagte om Slægtsforholdet til Jorden i denne Forbindelse; det virkelige Forhold er jo det, at disse Mennesker har solgt, fordi de fik en Fordel derved, fordi der blev budt dem mere for deres Gaarde, end man kunde byde fra sønderjydsk Side, og saa skal man for deres Skyld ikke bryde et Princip i den danske Lovgivning. Der er jo ogsaa det at sige, at hvis nogen af dem ønsker at komme tilbage, kan de søge at faa Jord paa deres Fædres Ejendom, de kan ikke faa al Jorden, men de kan faa et Stykke af den, og hvad enten de faar den efter Loven af 4. Oktober eller efter Loven af 6. Maj, er fuldkommen ligegyldigt, Jorden ligger der, det er deres Slægtsjord, de kan rykke derind og faa Lov at arbejde med den.

I øvrigt maa jeg sige, at den Maade, hvorpaa de ærede Medlemmer Hr. Refshauge, Hr. Anders Løbeck og Hr. Christen Ernst Christensen omtalte Sagen, idet de fremkom med en historisk Udvikling angaaende Domænegodserne og Rentegaardene, som vi jo ikke er helt ukendte med, ikke var helt heldig. Jeg synes, de sønderjydske Repræsentanter skulde indse, at jo

hurtigere den Kamp, som er blevet ført dernede, bliver glemt, desto bedre er det, og jo hurtigere alt, der minder om Adskillelsen gennem de mange Aar, bliver udslettet, desto bedre vil Forholdene blive dernede. I ganske særlig Grad gælder det, at jo hurtigere alt, hvad der minder om Adskillelsen i Statsadministrationen kan forsvinde, desto bedre Betingelser har Sønderjyderne for at komme til at leve roligt og trygt sammen med os andre, og derigennem vil de ogsaa styrke den Retsbevidsthed fra anden Side, som til syvende og sidst er det, vi maa bygge paa. Det gjorde mig derfor lidt ondt, at netop denne Side af Sagen blev fremdraget, og det forekommer mig, at det er en noget farlig Maade, Regeringspartierne bygger deres Lovgivning paa, hvis det er Grunden, som ligger bagved.

Derimod glædede det mig i høj Grad at høre de Udtalelser, som kom fra de ærede Medlemmer Hr. Brorsen og Hr. Martin Hansen, fordi de lod skinne igennem, at der maaske kan findes en saadan Ordning, at man ikke bryder Principperne, men at de samme Lovregler bliver gældende norden Aa og sønden Aa.

Ulrich: Jeg vil gerne tillade mig at gøre nogle faa Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. Brorsen. Hans Stilling til det foreliggende Lovforslag forbavser mig ikke, idet vi fra de andre Aar, hvor vi har diskuteret disse Love, kender hans Kærlighed til Loven af 4. Oktober. Det ærede Medlem udtalte i Gaar, at han fandt, der var et beslægtet Forhold til Stede mellem Domænegaardene og Len og Stamhuse. Jeg kan ikke faa Øje paa dette beslægtede Forhold, det er to Ting, som ikke har det ringeste med hinanden at gøre. Domænegaardene er rene Statsejendomme, og Len og Stamhuse er private Ejendomme, som for at faa Lov til at overgaa til frit Eje har maattet afgive en vis Procentdel af deres samlede Formue, og jeg indser ikke, at det paa nogen Maade kan være rimeligt at drage Domænegaardene ind under Loven af 4. Oktober. Jeg maa stadig meget fraraade at lægge de Penge, der indkom ved Salg af Hovedparcellerne, i Jordfonden, jeg indser ikke, at man har nogen som helst Ret til at foretage dette Skridt, man vilde da med samme Ret, hvis man gaar til at sælge andre Statsejendomme, kunne inddrage disse Penge under Jordfonden, og jeg tror dog, at dette høje Ting absolut vilde modsætte sig noget saadant, derfor vil jeg ogsaa haabe, det ender